

betydning, som de 8 uforpligtede lande i Genève — Brasilien, Burma, Etiopien, Indien, Mexico, Nigeria, Forenede arabiske Republik og Sverige — havde haft for nedrustningsdrøftelserne. Om aftalen om standning af atomforsøg sagde han, at det ikke blot var dens fortjeneste, at den dødelige virkning af den radioaktive forgiftning af atmosfæren var fjernet øjeblikkelig, men at den også havde symbolsk værdi som et eksempel på stormagternes bestræbelser for at løse de spørgsmål, der var uenighed om. Han foreslog, at 18-magts nedrustningsudvalgets underudvalg burde undersøge spørgsmålet om også at forbyde underjordiske atomforsøg.

Den sovjetiske udenrigsminister Gromyko henviste i sin tale til det sovjetiske program for almindelig og fuldstændig nedrustning, som ministerpræsident Khrushchev havde fremsat på generalforsamlingen den 18. september 1959 og videre kommenterede han nedrustningsforhandlingerne i Genève, der efter hans opfattelse ikke havde gjort fremskridt. Han stillede ud fra et ønske om at forfølge succes'en med atomstopaftalen og fremkalde en radikal ændring af nedrustningsdrøftelserne forslag om at sammenkalde til en konference af stats- eller regeringschefer fra nedrustningsudvalgets medlemsstater i første kvartal eller halvår af 1964, eventuelt i Moskva. Konferencens formål skulle være at drøfte både nedrustning og foranstaltninger til yderligere international afspænding. I forlængelse af Sovjetunionens forslag på 17. samling om, at USA og USSR i 2. fase af nedrustningen skulle bevare et „begrænset antal missiler“, foreslog han endvidere, at de to lande skulle opretholde et begrænset antal interkontinentale, anti-raket og anti-fly raketter på deres egne områder indtil afslutningen af 3. fase. Herefter skulle raketterne ødelægges tilligemed deres atomladninger; fra 2. fases begyndelse skulle der udøves kontrol med de tilbageværende raketter og deres atomladninger. Udenrigsminister Gromyko sagde, at dette sovjetiske forslag var et forsøg på at skabe tillid til nedrustningsprocessen og fjerne den mistænksomhed, som skeptikere i vesten nærrede og han håbede, at forslaget ville blive opfattet som udslag af et ønske om at nå til en forståelse. Generalforsamlingen burde opfordre alle regeringer til at drage fordel

af forbedringen i det storpolitiske klima og blive enige om nye skridt, der kunne tjene til yderligere afspænding, og som ville have betydning også for sikkerheden i Europa. Sådanne skridt burde være en ikke-angrebs-pagt mellem Warszawa-pagtens og NATOs medlemsstater, foranstaltninger mod overraskelsesangreb, indskrænkning af antallet af udenlandske tropper i Forbundsrepublikken Tyskland og i Østtyskland, en reduktion af de militære budgetter, og oprettelse af atomfrie zoner i forskellige egne af verden. Videre sagde udenrigsminister Gromyko, at Sovjetunionen var villig til at hindre, at rustningskapløbet føres ud i verdensrummet, og derfor fandt det nødvendigt at nå til en aftale med USA om forbud mod at bringe kunstige satellitter med atomvåben i kredsløb om jorden. Han håbede, at de tosidede forhandlinger mellem USA og Sovjetunionen om dette vigtige spørgsmål kunne føre til et resultat.

Den amerikanske præsident (Kennedy) fremhævede den betydning, De forenede Nationer havde haft for afspænding i verden og udtalte, at der for første gang i 17 år var taget et konkret skridt til begrænsning af atomvåbenkapløbet. Atomstopaftalen var nu undertegnet af hened et hundrede lande, men dermed var freden ikke vundet. Han mente, at pausen i den kolde krig måtte udnyttes, og sagde, at dersom begge parter kunne vinde tillid og erfaring ved et samarbejde for freden og om kontrol med dødbringende våben, kunne det første lille skridt blive indledningen til en lang og frugtbar udvikling. Præsident Kennedy ville til lederne af Sovjetunionen og til deres folk sige, at hvis hvert af deres lande skulle opnå fuld sikkerhed, ville de behøve et meget bedre våben end B-bomben, et våben bedre end ballistiske missiler eller atomundervandsbåde, og dette våben var fredeligt samarbejde.

Efter at have opregnet de hidtil opnåede samarbejdsresultater sagde han, at USA og Sovjetunionen sammen med deres allierede kunne indgå yderligere overenskomster, som udsprang af den fælles interesse i at undgå gensidig ødelæggelse. Yderligere skridt på vejen til en forbedring af forholdet var en overenskomst om foranstaltninger til at forhindre krig ved uheld eller fejlberedning, sikring imod overraskelsesangreb ved ind-